A review of patient-reported measurement instruments about shared decision making for clinical practice

Haio: Goetschalckx Laura , KUL
Promotor: AERTGEERTS Bert , KUL
Praktijkopleider: De Moitié Els , Dechamps Christine , DIERICKX Daan , FERRANTE Marc , HENCKAERTS Liesbet , Henderickx Staf

Context: Gedeelde besluitvorming vormt de gouden standaard als communicatiemodel tussen arts en patiënt in de gezondheidszorg, dewelke de kwaliteit van besluitvorming en patiëntbetrokkenheid ten goede komt. Ondanks het gekend belang van het patiëntenperspectief wordt dit niet consistent opgenomen in de beoordeling van het gedeelde besluitvormingsproces.

Onderzoeksvraag: Het doel van deze studie is om een aanvullend overzicht te bieden van de bestaande patiënt-gerapporteerde meetinstrumenten met een bijhorende inhoudsanalyse. Daarnaast toetsen we de patiënt-gerapporteerde barrières en facilitatoren af met de bestaande meetinstrumenten om de gemeenschappelijke elementen te capteren en de beperkingen in kaart te brengen.

Methode: Een systematische review werd uitgevoerd volgens de PRISMA-COSMIN richtlijnen. Er werd gefocust op de literatuur die tussen maart 2019 en september 2024 werd gepubliceerd en de volgende MeSH-termen: "Surveys and Questionnaires", "Decision Making, Shared" en "Patient Reported Outcome Measures". Belangrijke SDM-thema’s werden geïdentificeerd en verfijnd door drie onderzoekers via een literatuuronderzoek, waarbij meningsverschillen werden opgelost en de prevalentie van elk thema per instrument werd berekend.

Resultaten: Negen unieke patiënt- of gemengd gerapporteerde instrumenten werden opgenomen. Belangrijke thema's die werden geïdentificeerd, waren informatie (32,3% - 30/93 Q), keuze/besluitvorming (22,6% - 21/93 Q), relatie (16,1% - 15/93 Q), participatie (11,8% - 11/93 Q), tijdsbeheer (8,6% - 8/93 Q), communicatie (6,5% - 6/93 Q) en steun (2,2% - 2/93 Q). De instrumenten varieerden in inhoud, beoordelingssysteem en het niveau van patiëntbetrokkenheid tijdens de ontwikkeling.

Conclusie: De analyse van patiëntgerapporteerde vragenlijsten identificeerde zeven kernthema’s van gedeelde besluitvorming, waarbij informatie en keuze/besluitvorming het vaakst aan bod kwamen. Hoewel deze thema’s centraal staan, blijven belangrijke aspecten zoals het bespreken van geldige alternatieven en sociale steun onderbelicht. Een volledige SDM-benadering vereist aandacht voor alle thema’s, maar verder onderzoek is nodig om het relatieve belang ervan in verschillende contexten te bepalen.